

Ibi: *Igitur ab Adamo ad diluvium.*

- 23 Universale diluvium contigit anno ab orbe condito 1656. quod secundum Hebræorum chronographiam communiter, maximè à neotericis receptum est, ac tenent præter eos, quos dedimus supra, lib. 1. cap. 12. n. 5. Salian. *Annal. Eccles. tom. 1. an. 1656. num. 4.* Tornicell. *cod. anno. Cevall. de cognit. per viam violent. gloss. 18. num. 89.* Carrill. *Annal. anno 1656. Genebrard. lib. 1. Chron. cod. anno. Bellarm. in Chron. an. 1656.*

Ibi: *Juxta LXX. verò Interpretes.*

- 24 Hoc discrimen apparet ex chronicis canonibus Ant. Contii, ubi triplicem chronologiam exhibet. Olim quidem plurimi supputationi Septuaginta Interpretum subscribere, quos recensent Baronius & Spondanus in *Apparatu*, ubi proximè. Sed recentiores Hebræorum computum magis amplexi sunt, ut quoad tempus diluvii constat ex pronuper laudatis.

Ibi: *Ex quibus illud constat.*

- 25 Prima mundi ætas diluvio universali terminatur, quæ ab Adamo incepit. Secunda exorditur à diluvio, & ad ortum Abrahamæ protelatur, ut videre est apud Tornicell. & Ant. Contium. Licet autem Septuaginta Interpretum computum nec quoad secundam mundi ætatem neoterici sequantur, est tamen inter eos circa ortum Abrahamæ consensus; nam Tornicell. *anno 2039. n. 1.* ex pluribus probat Patriarcham eo anno in lucem editum, cui accedit Salian. *tom. 1. cod. anno. num. 1.* secundum quos Abraham est natus anno à diluvio 383, atque ita discrepant à D. Covar. annis 91, quia asserit, ortum Abrahamæ 292. annis post diluvium evenisse. Vide Ant. Cont. *sup. in fin. secunda ætat. Cevall. d. gloss. 18. num. 90.* Carrill. cum pluribus *anno 1978.* Pererium *sup. Genes. cap. 6. n. 26.* Cornel. à Lapid. *d. cap. 6.* Genebrard. *sup. in princip. tertia ætatis.* Bellarm. in *Chron. anno 1978.* Theat. vitæ hum. *lit. T. pag. 73.* apud quos variæ sunt opiniones, quod adnotat. Carrill. *supra.*

Ibi: *Qua ratione sit, ut in annorū numero.*

Ita apparet ex chronicis canonibus Ant. Contii, & secundum supputationem Eusebii, & Origenis, quæ ab ipso traditur, excessus est annorum 1238.

Ibi: *Hinc sanè suboritur maxima differentia.*

- 26 Aded inter se dissident Ecclesiastici Scriptores ac chronographi, dum numerant annos ab Adamo ad ortum Christi, ut quod verosimilius sit dignosci non possit; sunt enim tot capita, quot sententiæ, ut post Baronium ait Spond. in *Apparatu*, num. 36. quare uterque proprium iudicium aperire reuenuis, aliorum placita prodit, satisque erit, si nos idem præsterimus recensentes in primis Petavium, quem sequuti sumus supra, lib. 1. cap. 12. n. 9. qui opinatur Christum natum anno mundi 3984, cui assentitur Bellarm. in *Chron. Perer. sup. Daniel. anno 4022.* cui adherent, Card. Baron. in *Appar. n. 118.* & ibi Spond. n. 36. Gualter. in *Chronog. princip.* Tornicell. *Annal. anno*

4051. cui ferè convenit Salian. *tom. 6. anno 4052.* Gordon. in *Chron. an. 4001.* quem sequitur Carrill. in *princ. sexta ætat.* Cornel. à Lapid. in *Pentateuch. anno 1951.* Genebrard. in *Chron. lib. 1. at. 5. in fin. anno 4121.* Maldonat. in *Chron. univers. tract. de nativ. Christi, anno 3955.* Greg. Lop. in *prolog. Partitar. gloss. 24. n. 3961.* ut inferius probabitur.

Ibi: *Ultimo anno Olympiados centesima.*

Communiter placet Christi natalem incidisse in Olympiadem 194. sed diversitas adest circa annum ultimæ Olympiadis; nam quidam tenent fuisse secundum, ut Baron. in *appar. n. 102.* ubi Spondan. n. 31. Tornicell. *anno 4051. num. 11.* Alii tertium, ut Salian. *tom. 6. anno 4052. n. 24.* Pontac. in *not. ad Chron. Eusebii, Carrill. sup. Maldonat. sup.* Unde Olympiades sint ita dictæ, & à quo tempore per illas Græci annorum seriem numerare cœperint, traditur *sup. lib. 1. cap. 12. n. 3.* de quo Salian. *anno 2849. n. 42. & anno 3278. n. 43.* Tornicell. *ead. annis.* De anno, quo Christus est natus, ab ortu Abrahamæ, Moyse Davide, ab Urbe condita, ab Imperio Romano, ab Augusto, vide Carrill. *sup. Marian. Hist. Hisp. lib. 4. cap. 1.* & alios numero proximo laudatos, & quæ diximus d. cap. 12. n. 9.

Ibi: *Unde numerus annorum.*

De huiusmodi differentia vide chronicos canones Ant. Contii, & quæ observat Greg. Lop. *dist. gloss. 24.*

Ad Num. 2.

Eusebii supputationem tradit Ant. Cont. *sup. 28.* ex quo patebit error, & varietas, quam D. Covar. Regi Alfonso objicit. Chronographia LXX. Interpretum excedit Eusebianam 130. annis usque ad adventum Christi, & hæc Hebræorum 1246. ut ex Ant. Contio deducitur. Adde Tornicell. *anno mundi 131. num. 5.*

Verf. *Hæc tamen adduximus.*

Hunc errorem circa annorum computationem 29. agnovit Greg. Lop. *d. gloss. 24.* ubi latè eum demonstrat, ac tandem legendum putat anno 5216. Sed in fine ejusdem glossæ concludit ab Adamo ad initium Regis Alfonso numerandos 5213. ex quibus si demantur 1252. anni, qui à Christo nato ad regnum Alfonso præterierunt, restant 3961. quos ab Adamo ad natalem Christi lapsos sentit Greg. Lop. Hebrææ veritati subscribens, à qua supputatione D. Covar. non dissentit, quandoquidem ait, ferè ducentos annos addendos illis, quos Alfonso secundum præfationis literam enumerat ab Adamo ad sui Principatus exordium, nempe 5022. nam Greg. Lop. 101. adjicit, ut patet ex præmissis.

Ad Num. 3.

Hunc itidem lapsum animadvertit Greg. Lop. *ubi sup.* quem ita corrigit, ut non 4353. annos, sicut in textu dicitur, sed 3856. legendum sit, qui à diluvio ad regnum Alfonso fluxerunt. Sed in

In fine glossæ resolvit cum Hebræis 2. præterisse 3557. unde detractis 1252. annis, qui inter nativitatem Domini, & Alfonso regnum lapsi sunt, superant 2305. qui numerantur à diluvio ad Christi adventum juxta supputationem istam. Sed Carrill. *sup. 2340.* numerat annos.

Ibi: *Quod si quis dixerit Regem Alfonso.*

- 31 Verosimile quidem est, quod Alfonso Eusebii chronologiam amplecteretur, quia dum agit de era Adami, proficitur Hebræicæ adherere supputationi, sed in era diluvii se Romanis annis usum asserit, atque ita diversam temporis rationem observat in priori ac in posteriori supputatione, quæ Eusebiana videtur, cum huic magis accedat Alfonso Chronologia, quàm LXX. Interpretum; siquidem Eusebii numerat ab Adamo ad Christum 5199. annos, teste D. Covar. *sup. num. 2.* ex quibus si deducantur 2242. ab Adamo ad diluvium, juxta ejusdem Eusebii opinionem, ut habetur in Theatro vitæ hum. *lit. A. pag. 493.* restant 2957. His jungendi sunt anni 1252. à nativitate Christi ad regnum Alfonso; unde deducitur secundum Eusebium, à diluvio ad initium principatus Alfonso præterisse 4309. annos, in præfatione verò assignantur 4353. atque ita excessus est 44. annorum duntaxat, qui modicus est, cum de tam longa annorum serie tractetur; nam & inter Authores, qui Hebræos sequuntur, circa annos nativitatis Christi majorem diversitatem vidimus supra, n. 26.

Verf. *In hū verò duobus.*

- 32 Quæstio haud parum est controversa, à quo anni tempore orbis suum cursum auspicaretur. Sunt quidem diversæ sententiæ, in quibus duæ autoritate, & fundamentis eminent. Una asserit, mundum conditum æquinoctio autumnali, aut circa illud, quam pluribus laudatis tuetur Tornicell. in *princip. Annal. die 6. num. 41. cum aliis.* Altera communior sustinet Adami tempora ab æquinoctio verno numeranda; nam die Dominica, 25. Martii orbis creatus est, ut habetur definitum in Concilio Palæstino sub Victore Pontifice habito anno 198. cui Theophilus præfuit, ut est apud Cornel. à Lapid. *sup. Genes. cap. 1. vers. 12. §. Sed respondeo.* Idemque habetur apud Virgil. *Georg. lib. 2. ibi:*

*Ver illud erat, ver magnus agebat
Orbis, & hibernis parcebat statibus Euri.*

Quem dat Cornel. *ibidem*, præter quem sic tenent Pat. Suar. *de oper. sex dier. lib. 2. cap. 7. n. 17.* Salian. fuscè differens in *Apparatu. Annal. cap. 4. ex n. 5.* Pat. Molin. *de oper. sex dier. dist. 14.* Carrill. *Annal. anno 1. mundi.* Maldonat. in *Chron. univers. tr. 1. §. 35.* Theat. vitæ hum. *lit. M. pag. 77.* omisso pluribus, quos recensent Salian. Carrill. Maldonat. & Tornicell. *sup.* qui num. 38. rectè monet, fieri non posse ut ubique terrarum uno eodemque tempore fuisset ver, æstas, autumnus, aut hiems: siquidem comperitur est, in Arctici regionibus hiemem esse, cum in Antarcticis est æstas: sed quæstio est juxta illud orbis clima, in quo Paradisus est constitutus.

- 33 At Rex Alfonso nullam ex his opinionibus amplexus est; nam juxta dictam præfationem, facta supputatione dierum, initium orbis constituit die 18. Augusti, & sic tempore æstivo: quod D. de Paria Nova. *Addit. ad Covar.*

est aliqui teneant, communiter rejicitur, ut videre est apud nuper adductos. Illud est observandum, Regem hunc minime fuisse sequutum Hebræos, ut D. Covar. paulò inferius, num. 4. ad fin. monet, cum Hebræi, vel ab æquinoctio verno, vel ab autumnali annos suos auspicarentur, ut præmissum est supra, n. 21.

Ibi: *Eadem propè ratione.*

Diximus supra, lib. 1. cap. 12. num. 5. post cæcæ cataclysmum Noë cum suis ex arca exivisse anno 1657. die quinta Decembris. Sed altera est opinio magis recepta, quæ habet diluvium tempore verno contigisse, ac cessasse. Sunt qui hæc ad Januarium referant, ab Hebræis Sabath dictum, de quibus Tornicell. *Annal. anno 1657. n. 3.* Cornel. à Lapid. in *Genes. cap. 7. vers. 11.* Salian. in *Appar. Annal. cap. 4. num. 14.* & anno 1656. num. 18. Genebrard. in *Chron. lib. 1. at. 2. in princip. vers. Probabilius*, Carrill. *Annal. at. 2. anno 1656.* qui omnes, & alii putant, cataclysmum mense Aprili, vel Maio inchoatum, & anno sequenti sub idem tempus desivisse, quia Noë 365. diebus, quibus aliqui decem addunt, arca inclusus est. Salian. *anno 1657. num. 5. & 6. tom. 1.* Ex quibus colligitur, Regem Alfonso illis adhæsisse, qui sentiunt, diluvium supervenisse statione hiemali, quia à mense Februario dies supra annos integros numeravit Hujus Chronologiae authores dat Cornelius *ubi sup.* in quibus est Tornicell. *anno 1656.* Id comperitur est, quod D. Covar. observat, Hebræos à diluvio annos dinumerasse, ut cum aliis dixi d. cap. 1. num. 4. Supputatio verò Alfonso ab Hebræis sumpta non est, qui nunquam annos à tempore hiberno sunt auspicati, sed à vere vel autumnno.

Ad Num. 4.

De duplici initio anni Hebræorum actum est supra, num. 21. Illud tamen adjicere placet, nam et si Hebræi annum ordirentur à mense Tisri, ut ibi assertum est, id fallebat cum remotior ab æquinoctio autumnali inveniebatur, quàm Bul, seu Marchesvan, qui nostro Octobri comparatur; nam ab hoc, non ab illo annus inchoabatur. Cornel. à Lapid. *sup. Exod. cap. 23. vers. 16. §. Caput ergo.*

Ibi: *Hæc Josephus, apud quem Dium mensero.*

Nomina mensium, tam Macedonum, quàm aliarum gentium, extant apud Theat. vitæ hum. *verb. Mensis.* ubi ordiæ, quo utimur, sunt collocati, ita ut primus nostro Januario respondeat. Menses igitur Macedonici sic nuncupantur. Audinaus, Gerithios, Dystrus, Xanthicus, Artemisius, Decius, Panonius, Lous vel Dorus, Gorpiaus, Hypathæretæus, Dius, Apellæus. Ex qua serie constat, Dium Novembri convenire, Decium Junio, & Xanthicum Aprili, ut D. Covar. tradit; cumque annus Macedonum exoriatur à Dio, qui est November, ultimus est Hypothæretæus, id est October. Adde Cornel. in *Exod. cap. 12. vers. 2.* ubi ait, Nilan Græcè Xanthicum dici; quod verum habet, quia hic mensis, sicut anni initium, partim in Martium, & in Aprilem partim incidebat,

debat, imò aliquando in Aprili inchoabatur, ut alibi diximus.

Ibi: *Hinc apertissime deducitur.*

37 Hoc extra dubium esse videtur, quia Rex Alfonso minimè usus est circa eram dilavii Chronologia Hebraica, nec quoad annos, cum Romanos se observasse testetur; nec quoad dies, siquidem Hebraei annos à Febuario non auspicabantur: potuit tamen amplecti opinionem sententium, cataclismum sub Janvarium cepisse, propter utriusque mensis proximitatem, de quo jam supra, n. 34.

Ad Num. 5.

38 De era Nabuchodonosoris videndi Torniell. in *annal. anno 3429. n. 1. & 2.* Carrill. in *Annal. anno 3411.* ubi quod regnavit 44. annis, habuit successorem filium Evilmorodac, & post hunc subrogatus est Balthasar. Salian. *tom. 4. anno mundi 3429. ante Christum 624. n. 7.* qui juxta suum computum hoc anno regni gubernaculum suscepisse Nabuchodonosorem asserit, licet alii renitentur. Admissa hac supputatione, annis ante Christum si jungantur 1252. qui lapsi sunt à natali Domini ad regnum Alfonso, sunt 1876. anni ab initio regni Nabuchodonosoris ad exordium principatus Alfonso, qui in *prefat. Partitarum 1998.* annos ac 9c. dies enumerat, & D. Covar. 1866. supputat, qui à Saliani & nostro computo decem annis duntaxat discrepat, Alfonso verò ab illo 132. annis, à nobis 122. dissentit. Nota duplicem fuisse Nabuchodonosorem: minor autem regnare cepit in Babylonia anno mundi 3408. junior verò 3429. (de quo hic est sermo.) Torniell. *anno 3408. n. 1. & anno 3429. n. 1. & 2.*

Verf. Ex Philippo denique.

39 Ait Alfonso se in regno Castellæ, ac Legionis successisse anno à Philippo Macedonum Rege 1564. ac 24. diebus: quò loci errorem subesse D. Covar. demonstrat. De Philippo agunt Genebrard. in *Chron. anno 3526.* Carrill. *anno 3649.* Torniell. *anno 3694.* Salian. *ead. anno, n. 1.* Diodor. *lib. 16.* Justin. *lib. 7 & 8.* Theat. *vite humanæ lib. B. pag. 134.* Regnavit 24. annis, & filium Alexandrum Magnum successorem reliquit, ut præfati tradunt. Sed juxta Saliani Chronologiam à principio regni Philippi ad Regem Alfonso præteriere 1611. anni: 359. ad Christum natum, & à natali Christi ad Alfonso 1252. qui juncti præfata summa efficiunt, scilicet 1611. atque ita ab Alfonso supputatione hæc differt annis 47. qui excessus non omnino erroris, sed varietati opinionum quoad Chronologiam tribui potest. Notat Gregor. Lop. in *d. prefat. num. 26.* Græcos non numerasse annos à principatu Philippi, sed à Ludo Herculo per Olympiades, quæ ceperunt ad annorum supputationem ab anno mundi 3278. ante Christum 775. quo Iphitus Elæorum Rex Herculeos Ludos instauravit, ut tradit Salian. *eadem anno, n. 4. & 9.* cum aliis, de quo supra, n. 27. & lib. 1. cap. 12. n. 3.

Ad Num. 6.

40 De Alexandro Magno, qui patri Philippo substitutus est in Macedonum monarchia, differunt Diodor. *lib. 17.* Sabell. *lib. 6. emead. 4.* Genebrard.

lib. 2. anno 3690. & 3785. Carrill. *anno 3681.* Torniell. *Annal. anno 3718. n. 3. & anno 3730.* Scaliger. *de emendat. tempor. lib. 5. cap. qui titulus est. De Theob. amorum Philippi, & mortis Alexandri.* Salian. *ead. anno, num. 1.* Theat. *vite human. ubi proxime, verf. Alexander,* secundum quos Alexander duodecimo regni anno extinctus est veneno. Quoad temporis supputationem ex Torniello, & Saliano ab Alexandro ad Christum numerantur anni 335. qui adnumeratis 1252. usque ad Alfonso, faciunt 1587. annos, qui intercesserunt inter Alexandri & Alfonso initia, qui in *d. prefat. 1562.* recenser, & sic à Saliano discedit annis 25. D. Covar. duobus annis dissentit. Errorem autem irrepsisse in his supputationibus Philippi & Alexandri, evidenter constat, quod D. Covar. *verf. præcedenti* adnotavit; nam duo anni duntaxat imperio Philippi tribuuntur, qui secundum opinionem communiter receptata 24. annis est Macedonibus dominatus, sicut præmissimus.

Verf. Era verò Cesaris.

Era Cesaris incepit à tempore, quo Cesar Augustus, censu excogitato, primò univèrsam orbem describi jussit. Greg. Lop. in *dict. prefat. gloss. 27.* quam erà Christianà priorem fuisse ex aliis supra præmissi *lib. 1. c. 12. n. 12.* de quo tamen consulere oportet Sebastian. Covar. in *suo Theat. ling. Castell. verb. Era,* Carrill. *Annal. anno ab Urb. condita 712. fol. 45.* ubi plures hæc nullum errorem D. Covar. agnoscit, quia dicitur 1289. annos præterire præter 150. dies ab Incarnatione Domini ad principatum Alfonso. Quoad annos communiter Historiographi tradunt Alfonso Ferdinando successisse anno Christi 1252. ut assertum est supra, n. 8. Sed unius anni differentia errori adscribenda non est, quia Scriptores aliqui annos inceptos pro completis adnumerant, alii non utique, quod advertit Torniell. in *prefat. Annal.* Quoad dies, cum receptum sit Ferdinandum obiisse die 30. Maii, & die sequenti Alfonso successisse, sicut *d. n. 8.* præfati sumus, patet annum fuisse inchoatum à die prima Janvarii, à qua Julianus incipit annum. Salian. *tom. 4. anno 3278. n. 2.* de quo supra, n. 12. Sed adhuc unus dies, aut duo supersunt, in quibus error consistere potest.

Ad Num. 7.

Arabum initium adscribunt anno Christi 630. 42 Card. Baron. *Annal. ead. anno,* & ibi Spondan. in *Epitom. tom. 2.* Carrill. *Annal. anno 629. & 630.* ubi ait, Mahometum ortum fuisse anno 580. & decessisse anno 629. Greg. Lop. *d. prefat. gloss. 29.* annos Arabum auspiciatur ab anno 626. & Mahometu perisse ait anno 632. Genebr. in *Chron. lib. 3. pag. 476.* Theat. *vite hum. lib. M. pag. 183.* apud quos Mahometes ortus est anno 592. obiit ex ægritudine anno 632. ætatis suæ 40. regni Arabum 10. cui successus est Abumacur, & facta supputatione secundum Genebrardum Arabes ceperunt anno 622. de quo supra, *hoc lib. cap. 9. n. 3.* Cedren. in *Chronograph. Diacon. lib. 18. ver. Romanar. Gualt. in Chron. sac. 7. pag. 531. & 539.* Blond. *decade 1. lib. 6.* Vincent. in *Spec. lib. 24. cap. 4.* & alii, quos dedimus *d. num. 3.* Cum ergo circa annos Arabum tanta reperiat diversitas, sicut adnotatur in Theat. *vite hum. ubi proxime,* non est Alfonso de errore in *d. prefat.* arguendus, qui probabilem temporis

temporis rationem amplexus est, sentiens Arabum regnum exortum anno Christi 622. quæ Genebrardi & aliorum sententia est, & à D. Covar. probatur.

SUMMARIUM.

- 1 Etymon verbi Festum.
- 2 Divisio dierum apud Romanos.
- 3 Qui sint festi Christianorum, & quare observentur.
- 4 Patres Ecclesia studuerunt, ut superstitiones Gentilium ceremonias in ritus sacros verterent.
- 4 De Sabbati sanctificatione apud Hebraeos.
- 6 Præceptum de sanctificatione Sabbato quando Judæis injunctum, & de stricta ejus festi observantia.
- 7 Verbum Sabbatum quid significet, & de ejus etymologia.
- 10 Hebraei qualiter dies hebdomade nominarunt.
- 11 Usus vocandi ferias dies septimana quando in Ecclesia introduci ceperit.
- 12 Sabbatum secundo-primum quid sit apud Evangelistam.
- 13 Tertium Decalogi præceptum an negativum, vel affirmativum.
- 14 Fuit ex parte ceremoniale, & ex parte morale.
- 15 Præcepta moralia ad jus naturale spectant, sicut omnia Decalogi.
- 16 Omnis creatura rationalis solo natura lumine Deum ut natura auctorem agnoscit.
- 17 Tenemur jure naturali unum Deum actibus externis colere.
- 18 Eodem jure tempus ad talem cultum exhibendum debet designari.
- 19 Gentiles idola ut veros deos venerantur.
- 20 Festorum observatio est de jure Divino Evangelico.
- 21 De intellectu capitis Licet, de feriis.
- 22 Nulla potestas humana tollere potest cultum Deo debitum.
- 23 Quid valeat Pontifex circa festorum observantiam immutare.
- 24 Pontifex in præceptis natura & legis Evangelica nequit dispensare.
- 25 De diei Dominica observatione ac prerogativis.
- 28 Dies, quam Dominicam Christiani dicunt, prima Sabbati à Judæis vocabatur.
- 29 De institutione, seu sanctificatione diei Dominice.
- 30 De libro B. Justinii, cujus inscriptio est, 156. quæstiones.
- 31 Mos est antiquissimus in Ecclesia, ut in quibusdam solemnitatibus stantes oremus.
- 32 Diei Dominica observatio an sit de jure Divino.
- 34 An possit Pontifex festivitatem diei Dominice tollere.
- 35 Quid circa idem valeat consuetudo.
- 36 Utrum tempus 24. horarum, quod in diebus festis præscribitur ad observantiam, possit consuetudine restringi.
- 37 De diebus festis Christianorum, remissivè.
- 38 De Paschate Resurrectionis, & Pentecostes.
- 39 Quis possit dies festos instituire.
- 41 Ab Ecclesia primordiis in usu sint instituire festos dies in honorem Sanctorum.

D. de Fariæ Novæ Addit. ad Covar.

- 42 Constantinus Imperator Basilicam construxit B. Petro.
- 43 Anacletus Papa Ecclesiam inadificari præcepit in Vaticano supra corpus B. Petri.
- 44 De festo Sanctorum omnium.
- 46 De divisione festorum Hebraeorum.
- 48 Dies obitus Sanctorum vocamus Natalitia.
- 49 Festivitatum initium & finis juxta consuetudinem loci observari debent.
- 50 De varietate inchoandorum dierum apud Hebraeos, aliasque nationes.
- 51 Qui dies dicatur naturalis, civilis, & artificialis.
- 52 Dies Ecclesiasticus à quo incipiat.
- 53 Intra quod tempus Officium Divinum debeat recitari.
- 54 A qua hora abstinendum est à carnibus illis diebus, quibus illa ab Ecclesia edi vetantur.
- 55 Observantia festivitatum incipit à media nocte.
- 57 Dies à media nocte incipit, & in dimidia nocte sequenti terminatur.
- 58 De vigiliarum usu perantiquo.
- 59 De verbo Statio.
- 60 Vigilia nocturna ad sepulchra Martyrum, ubi femina ac viri conveniebant, in desuetudinem abierunt.
- 61 Romulus venit hominum & mulierum carnis.
- 62 De Clodio, qui habitu muliebri ad sacrificium accessit, cui nullus homo interesse poterat.
- 63 De ludis Bathanalibus.
- 64 Christianis falsò imputabantur multa facinora in vigiliis nocturnis perpetrasse.
- 65 De vetitis nocturnis conventibus Gentilium.
- 66 Quomodo olim in Ecclesia viri à feminis separarentur.
- 68 Sub tertio Decalogi præcepto quid præcipiatur.
- 69 Observatio festorum apud Christianos in quibus consistat.
- 70 Qui actum præceptum lege Divina vel Ecclesiastica exercet in peccato, satisfacit præcepto.
- 71 Non peccat qui in peccato lethali existens die festo animam non expiat Confessione sacramentali, aut actu contritionis.
- 72 Utrum peccans graviter die festo teneatur temporis circumstantiam exprimere in Confessione, & num. 73. 74. & 75.
- 74 Qui actus fieri prohibeantur diebus festis, remissivè.
- 75 Legibus Principum secularium dies festi servari jubentur.
- 77 Præceptum de audiendo sacro diebus festis ad quid obliget.
- 79 Locus D. Thome intelligitur.
- 80 Qui per contemptum peccat die festo, hanc circumstantiam confessario tenetur aperire.

De festorum observatione.

CAPUT XIX.

Festum à feria dicitur, Cornucop. de ling. Latin. col. 38. n. 50. vel à verbo Græco Phaos, quod lucem, aut læticiam significat, quæ in diebus festis esse debet, quibus maximè Deo obsequium tenemur exhibere, juxta illud Psalmi 99. *Jubilate Deo omnis terra, servite Domino in lætitia.* Introite